

Briuselis, 2017 06 29
COM(2017) 341 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registrų naudojantis Europos
nuosprendžių registrų informacine sistema (ECRIS)**

{SWD(2017) 242 final}

1. Įvadas

Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS) pradėjo veikti 2012 m. balandžio mėn. Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema reglamentuojama 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio (toliau – Pamatinis sprendimas)¹ ir 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimu dėl Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) sukūrimo pagal Pamatinio sprendimo 2009/315/TVR 11 straipsnį².

Jos paskirtis – pagerinti piliečių saugumą Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, įgalinant valstybes nares veiksmingai keistis informacija apie ankstesnius ES baudžiamųjų teismų priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius.

Ši ataskaita yra pirmoji statistinė Komisijos ataskaita dėl keitimosi valstybių narių baudžiamųjų bylų nuosprendžių informacija per ECRIS, kaip numatyta Tarybos sprendimo 2009/316/TVR 7 straipsnyje.

1.1. Bendrieji ECRIS principai

ECRIS grindžiama decentralizuota struktūra, jungiančia valstybes nares, kad jos galėtų veiksmingai keistis informacija apie nuosprendžius.

- ECRIS tikslais kiekviena valstybė narė paskiria centrinę instituciją (vieną ar kelias) kaip vieną bendrą informacinį punktą ir paveda jai vykdyti visas pareigas pagal ECRIS pamatinį sprendimą.
- Valstybių narių centrinės institucijos keičiasi informacija elektroninėmis priemonėmis, naudojamos standartinę formą, kad būtų galima efektyviai ir iš karto suprantamai bendrauti visomis ES kalbomis ir tai daryti per trumpą 10 arba 20 dienų laikotarpį.
- Valstybė narė, nuteisusi kitos valstybės narės pilietį, teisiškai privalo kuo greičiau per ECRIS pateikti su apkaltinamuoju nuosprendžiu susijusią informaciją šio asmens pilietybės valstybei (-ėms) narei (-ėms), įskaitant paskesnius atnaujinimus (pranešimai apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir informacijos atnaujinimas).
- Taigi pilietybės valstybė narė tvarko centrinę visų ES baudžiamųjų teismų jos piliečiams priimtų apkaltinamųjų nuosprendžių saugyklą. Ji privalo saugoti ir atnaujinti visą per ECRIS gautą informaciją ir teikti išsamią informaciją apie nuosprendžius baudžiamosiose bylose per ECRIS atsakydama į prašymus, kai juos pateikia kita valstybė narė (prašymai pateikti informaciją).
- Informacija apie nuosprendžius turi būti keičiamasi baudžiamojo proceso tikslais, o jei tai leidžiama pagal nacionalinę teisę, ja gali būti keičiamasi ir kitais tikslais, pavyzdžiui, administracinio proceso, darbo, licencijų ir kt.
- Nors ECRIS iš esmės skirta keistis informacija apie ES piliečius, per ją galima keistis informacija ir apie trečiųjų šalių piliečius bei asmenis be pilietybės (toliau – TŠP). Kartu su šia statistine ataskaita Komisija pasiūlė papildomus teisės aktus, kuriais būtų sukurta ECRIS-TCN centrinė sistema, skirta padėti veiksmingai keistis informacija apie TŠP per ECRIS.

¹ OL L 93, 2009 4 7, p. 23.

² OL L 93, 2009 4 7, p. 33.

Pagal Pamatinį sprendimą valstybės narės buvo įpareigosios iki 2012 m. balandžio 27 d. įdiegti sistemą teisiškai ir techniškai, tarpusavyje susijungti elektroninėmis priemonėmis ir pradėti keistis informacija pagal pirmiau aprašytus bendruosius principus.

1.2. ECRIS teisinis pagrindas ir statistiniai duomenys

Bendrieji keitimosi informacija ir sistemos veikimo principai reglamentuojami Pamatiniu sprendimu 2009/135/TVR.

Tarybos sprendimu 2009/136/TVR nustatyta standartinė forma, kurią naudojamos valstybės narės elektroninėmis priemonėmis keistūsi iš nacionalinių nuosprendžių registru paimta informacija, visų pirma informacija apie nusikalstamą veiką, dėl kurios priimtas apkaltinamasis nuosprendis, ir informacija apie apkaltinamojo nuosprendžio turinį. Jame taip pat nustatytos kitos bendrosios ir techninės įgyvendinimo priemonės, susijusios su informacijos mainų organizavimu ir paprastinimu.

Taryba taip pat priėmė papildomas išsamias taisykles dėl ECRIS sistemos veikimo, įskaitant jos veikimo analizę, išsamias technines specifikacijas ir statistinę informaciją³.

Pagal šias taisykles sistema automatiškai renka neasmeninius statistinius duomenis siekiant stebėti ECRIS veikimą ir veiksmingumą, taip pat ar valstybių narių informacijos mainai atitinka ECRIS teisės aktus.

Šiuo metu išsamiose ECRIS techninėse specifikacijose išvardyti 225 ECRIS stebėsenos rodikliai. Sistema šiuos statistinius duomenis generuoja automatiškai nacionaliniu lygmeniu ir valstybės narės juos kas mėnesį siunčia Europos Komisijai.

Tarybos sprendimo 2009/316/TVR 7 straipsnyje nustatyta:

„Komisijos tarnybos reguliariai skelbia ataskaitą dėl keitimosi informacija per ECRIS iš nuosprendžių registru, kuri visų pirma grindžiama sukauptais statistiniais duomenimis, kaip nurodyta 6 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktyje. Ši ataskaita pirmą kartą paskelbiama po vienerių metų nuo Pamatinio sprendimo 13 straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos pateikimo.“

Minėta Tarybos pamatinio sprendimo 2009/315/TVR įgyvendinimo ataskaita priimta 2016 m. sausio 19 d.⁴ Komisija nusprendė pirmąją statistiniais duomenimis grindžiamą ataskaitą pagal 7 straipsnį pateikti rinkinyje, kartu su pasiūlymu dėl Reglamento, kuriuo sukuriamas trečiųjų šalių piliečių Europos nuosprendžių registru informacinė sistema (ECRIS-TCN)⁵, kuria bus papildyta esama ECRIS sistema.

Šioje ataskaitoje apžvelgiamas ECRIS naudojimas ir praktinis įgyvendinimas nuo jos „paleidimo“ 2012 m. balandžio mėn. iki 2016 m. gruodžio 31 d., akcentuojant 2016 metus. Jos tikslas – pristatyti, kaip valstybių narių informacijos mainai atitinka ECRIS teisės aktus, ir nustatyti visus aspektus, susijusius su sistemos efektyvumu siekiant ištaisyti padėtį.

³ Tarybos sprendimo 2009/316/TVR 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Taryba nustatys ECRIS įgyvendinimo priemones, visų pirma registravimo sistemas ir procedūras, suteikiančias galimybę stebėti ECRIS veikimą ir nustatyti su asmenimis nesusijusius statistinius duomenis, susijusius su keitimosi informacija iš nuosprendžių registru per ECRIS.

⁴ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio įgyvendinimo, COM (2016) 6 final.

⁵ COM(2017) 344 final.

Nors bendrą padėtį apibūdinantys statistiniai duomenys apima visą ECRIS penkerių metų veikimo laikotarpį, lyginamieji statistiniai valstybių narių duomenys, taip pat pavienių valstybių narių statistinių duomenų lentelės, pateiktos priedo 2 skirsnyje, apima tik tuos duomenis, kuriais ECRIS keistasi 2014–2016 m. Pastarieji treji ECRIS veikimo metai šiai analizei pasirinkti motyvuojant tuo, kad 2014 m. buvo pasiektas svarbus skaičius – 25 tarpusavyje sujungtos valstybės narės, tad galima teigti, kad nuo to laiko statistiniai duomenys reprezentatyviai perteikia esamą padėtį.

Ataskaita grindžiama sistemos automatiškai sugeneruotais statistiniais duomenimis, kuriuos valstybės narės siunčia Komisijai. Iš nustatytų 225 ECRIS statistinių duomenų rodiklių buvo pasirinkti tie, kurie leistų paskelbti tik reikšmingiausią ir aktualiausią statistinę informaciją.

Valstybių narių taip pat buvo paprašyta pateikti statistinius duomenis apie jų teritorijoje priimtų apkaltinamųjų nuosprendžių dėl kitų valstybių narių piliečių (gyventojų, kurie nėra ES piliečiai) skaičių, kad būtų galima apžvelgti pranešimo procedūros įgyvendinimą.

Ataskaitoje pateikiami iš 24 valstybių narių gauti apkaltinamųjų nuosprendžių duomenys. Komisija negavo duomenų iš Bulgarijos, Kipro, Danijos ir Slovėnijos.

2. Pagrindinės išvados

- **ECRIS aktyviai veikia visos 28 valstybės narės, tačiau trūksta 24 proc. galimų tarpusavio jungčių**

Po penkerių ECRIS veikimo metų šiuo metu **prie ECRIS prisijungusios visos 28 valstybės narės**; Slovėnija ir Portugalija prisijungė 2017 m. sausio mėn. Tačiau **nė viena valstybė narė nesikeičia informacija per ECRIS su visomis kitomis 27 valstybėmis narėmis**. 2016 m. pabaigoje buvo **sukurta tik 76 proc. visų galimų jungčių**. Todėl galutinis tikslas – kad kiekviena valstybė narė būtų prisijungusi prie ir keistųsi informacija per ECRIS su visomis kitomis valstybėmis narėmis – dar nepasiektas.

- **2016 m. apsikeista 2 mln. pranešimų.**

Palyginti su 300 000 pranešimų, kuriais iki 2012 m. pabaigos apsikeitė visos prisijungusios valstybės narės, **2016 m. gauta 2 mln. pranešimų (vidurkis – 165 000 pranešimų per mėnesį)**. Šiuo metu **kasmet apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius, prašymus ir atsakymus į prašymus** gaunama maždaug **350 000** pranešimų pagal kiekvieną kategoriją. Aktyviausios valstybės narės, kalbant apie bendrą šių trijų rūšių pranešimų kiekį, 2016 m. buvo: Vokietija (24,9 proc.), Jungtinė Karalystė (13,7 proc.), Italija (7,7 proc.), Lenkija (6,6 proc.) ir Rumunija (5,5 proc.).

- **Vienas atsakymas iš trijų atskleidžia ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius baudžiamosiose bylose**

Nuo pirmųjų ECRIS veikimo metų **į 31 proc. prašymų pateikti informaciją apie asmens teistumą buvo atsakyta pateikiant informaciją apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius baudžiamosiose bylose**. Tai reiškia, kad 31 proc. prašymų atveju atitinkamas asmuo jau buvo vieną ar daugiau kartų teistas kitoje Sąjungos valstybėje. Tai įrodo, kad ECRIS kaip priemonė gauti informaciją apie teistumą yra labai svarbi. **2016 m. daugiau kaip 105 000 atsakymų buvo pateikta informacija apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius baudžiamosiose bylose**.

- **Pranešimų tendencijos nusistovėjimas**

Nuo 2014 m., kai prijungtų valstybių narių buvo 25, **pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius skaičius** laipsniškai nusistovėjo (**2016 m. jų gauta 330 000**). Tai įvyko po pradinio didelio augimo laikotarpio, kai prie tinklo prisijungė naujos

valstybės narės ir buvo sukurta daugiau jungčių. Numatoma, kad jungčių rodikliui artėjant prie 100 proc. šis skaičius dar didės, neatsižvelgiant į apkaltinamųjų nuosprendžių rodiklį.

- **Spartus prašymų pateikti informaciją ir atsakymų skaičiaus padidėjimas**

Per pastaruosius penkerius metus **prašymų pateikti informaciją ir atsakymų į šiuos prašymus skaičius sparčiai išaugo** (2016 m. buvo pateikta **364 000 prašymų ir 350 000 atsakymų**). Tai yra teigiamas požymis, kad valstybėse narėse didėja informuotumas apie poreikį naudoti ECRIS prašant informacijos apie baudžiamąsias bylas, taip pat kitais tikslais, pavyzdžiui, įdarbinant, visų pirma į pareigas, kurias einant palaikomi tiesioginiai ir reguliarūs kontaktai su vaikais, atsižvelgiant į Direktyvą 2011/93/ES⁶.

- **Reikšmingi valstybių narių ECRIS veiklos ir darbo krūvio skirtumai**

Kai kurios valstybės narės siunčia daug daugiau **prašymų pateikti informaciją nei jų gauna**. 2016 m. tai buvo Vokietija, Jungtinė Karalystė, Austrija ir Čekija. Kitoms valstybėms narėms tenka **didelis darbo krūvis atsakant į prašymus**, nors pačios jų siunčia mažiau: Lenkija, Rumunija, Slovakija, Lietuva, Italija, Bulgarija, Latvija, Vengrija, Kroatija, Airija, Graikija, Estija. Darbo krūvį kai kurioms kitoms valstybėms narėms daugiausia lemia tai, kad yra siunčiama daug pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius nusikaltimą padariusio asmens pilietybės valstybėms narėms, nors jos pačios siunčia mažiau prašymų: Italija, Belgija, Ispanija, Prancūzija, Kipras.

- **Pranešama ne apie visus apkaltinamuosius nuosprendžius ir atnaujinimus**

Aktyviausios valstybės narės, kiek tai susiję su išsiųstų pranešimų apie 2016 m. priimtus naujus apkaltinamuosius nuosprendžius skaičiumi, buvo Vokietija (29,7 proc. visų išsiųstų pranešimų), Italija (19,0 proc.), Belgija (13,6 proc.), Jungtinė Karalystė (9,9 proc.), Ispanija (9,0 proc.) ir Prancūzija (5,2 proc.).

Priešingai, kai kurios valstybės narės visai **nesiunčia pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius** (Graikija) **arba siunčia vos keletą pranešimų** apie jų gyventojus, kurie nėra ES piliečiai⁷ (2016 m.: Bulgarija, Estija, Kroatija, Lietuva, Latvija, Malta, Rumunija; 2015 m.: Bulgarija, Estija, Latvija, Kroatija, Lietuva; 2014 m.: Bulgarija, Estija, Kroatija, Lietuva, Latvija, Rumunija, Slovakija). Jeigu sistemingai ir patikimai nepranešama apie apkaltinamuosius nuosprendžius, pažeidėjai gali išvengti savo nusikalstamos praeities arba vėl daryti tuos pačius nusikaltimus.

2016 m. **išsiųsta atnaujinta informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius** vidutiniškai sudarė **27 proc. visų pranešimų**. Kai kurios valstybės narės visai **nesiuntė atnaujintos informacijos**, susijusios su anksčiau išsiųstais pranešimais (2016 m.: Bulgarija, Danija, Estija, Graikija, Latvija, Rumunija; 2015 m. – Bulgarija, Danija, Suomija, Graikija; 2014 m.: Danija, Estija, Suomija, Graikija, Kroatija, Rumunija) arba išsiuntė nedaug tokių pranešimų (2016 m.: Vengrija, Lietuva, Liuksemburgas; 2015 m.: Estija, Kroatija, Lietuva, Liuksemburgas, Latvija, Rumunija; 2014 m.: Bulgarija, Vengrija, Airija, Lietuva, Liuksemburgas, Latvija, Slovakija). Neatnaujinus informacijos apie apkaltinamuosius nuosprendžius pilietybės valstybėje narėje tvarkoma ir platinama pasenusi ir nepatikima informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius.

⁶ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR, OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

⁷ Žr. Eurostato statistinius duomenis [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Non-national_population_by_group_of_citizenship,_1_January_2016_\(%C2%B9\).png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Non-national_population_by_group_of_citizenship,_1_January_2016_(%C2%B9).png)

- **ECRIS ne visada buvo prašoma informacijos apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius**

2016 m. daugiausiai prašymų atsiuntė: Vokietija (38,6 proc.), Jungtinė Karalystė (26,7 proc.), Čekija (10,1 proc.), Austrija (6,9 proc.), Ispanija (3,7 proc.) ir Prancūzija (3,5 proc.). Tačiau kai kurios valstybės narės visai **neatsiuntė prašymų pateikti informaciją** (Graikija) arba **atsiuntė mažai prašymų** (2016 m.: Bulgarija, Kipras, Vengrija, Italija, Malta, Slovakija; 2015 m.: Bulgarija, Vengrija, Italija, Slovakija; 2014 m.: Bulgarija, Estija, Kroatija, Vengrija, Italija, Slovakija). Todėl galimi atvejai, kai baudžiamųjų bylų teismai priima sprendimus nežinodami apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius kitose valstybėse narėse, priešingai nei nustatyta Pamatiniame sprendime 2008/675/TVR⁸. Trūkstant informacijos apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius, patikimos informacijos apie apkaltinamuosius nuosprendžius nebus įmanoma naudoti kitais tikslais nei baudžiamosiose bylose (pavyzdžiui, patikroms prieš įdarbinimą), todėl sumažės nusikalstamumo prevencija.

- **2016 m. neatsakyta į maždaug 14 000 prašymų pateikti informaciją (3,9 proc.)**

Daugumoje valstybių narių gautų atsakymų buvo šiek tiek mažiau nei išsiųstų prašymų pateikti informaciją (**2016 m. vidutinis skirtumas buvo maždaug 3,9 proc.**). Valstybės narės neatsakiusios į didžiausią procentinę dalį gautų prašymų, buvo: Kipras (66,1 proc.), Graikija (34,9 proc.), Italija (20 proc.) ir Latvija (17,8 proc.).

- **2016 m. per teisės aktuose nustatytą terminą nebuvo atsakyta į beveik 13 000 prašymų (3,6 proc.)**

2016 m. **per teisės aktuose nustatytą terminą nebuvo atsakyta į maždaug 13 000 prašymų**. Tai sudaro **3,6 proc. visų prašymų**. Valstybės narės, kurioms kilo daugiausia sunkumų laikytis terminų, buvo: Graikija (Graikija per nustatytą terminą neatsakė į 28,1 proc. gautų prašymų), Suomija (21,5 proc.), Estija (20,5 proc.), Rumunija (9,3 proc.) ir Italija (5,28 proc.).

- **ECRIS vis dažniau naudojama su baudžiamuoju procesu nesusijusiais tikslais**

ECRIS veikimo laikotarpiu vidutiniškai **81 proc.** visų prašymų buvo pateikti **baudžiamojo proceso** tikslu, o **19 proc.** – su **baudžiamuoju procesu nesusijusiais tikslais**. **Kitais tikslais pateiktų prašymų 2016 m. padaugėjo iki 22 proc. (79 000 prašymų)**. Pavienių asmenų **prašymų pateikti informaciją apie jų pačių apkaltinamuosius nuosprendžius baudžiamosiose bylose** su baudžiamuoju procesu nesusijusiais tikslais pateikiama daugiausia – 68 proc. visų kitais tikslais pateikiamų prašymų ir 15 proc. visų pateiktų prašymų.

- **Dabartinė ECRIS retai naudojama TŠP atžvilgiu**

Vidutiniškai **90 proc.** visų prašymų susiję su **ES piliečiais**, o apie **10 proc.** – su **trečiųjų šalių piliečiais ir asmenimis be pilietybės**. 2016 m. pateikta **daugiau kaip 33 000 prašymų** pateikti informaciją apie **TŠP**. Tikimasi, kad papildžius ECRIS sistemą specialia centralizuota TŠP skirta sistema, kaip Komisija siūlo teisės aktų rinkinyje, įskaitant šią ataskaitą, prašymų dėl TŠP turėtų gerokai padaugėti.

3. Keitimasis informacija ECRIS skaičiais

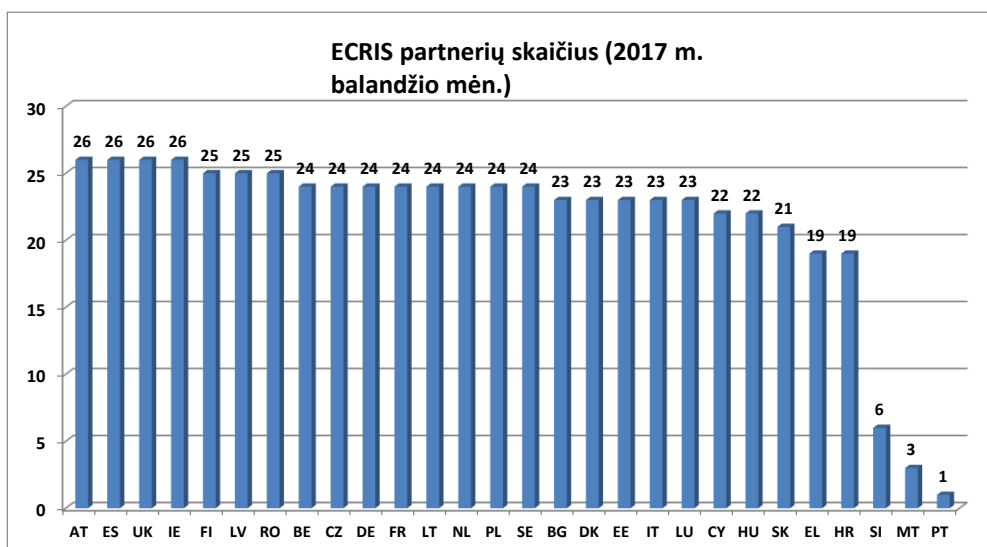
3.1. Prisijungusios valstybės narės

⁸ Tarybos pamatinis sprendimas 2008/675/TVR dėl atsižvelgimo į apkaltinamuosius nuosprendžius Europos Sąjungos valstybėse narėse naujose baudžiamosiose bylose, OL L 220, 2008 8 15, p. 32.

Valstybė narė laikoma prisijungusia prie ECRIS, jei ji keičiasi informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius baudžiamosiose bylose bent su vienu prie sistemos prisijungusiu partneriu. Šiuo metu **prie ECRIS prisijungusios visos 28 valstybės narės**, kurios keičiasi informacija apie nuosprendžius baudžiamosiose bylose bent su viena valstybe nare; paskutinės valstybės narės (Slovėnija ir Portugalija) prisijungė 2017 m. sausio mėn. Prisijungimo prie ECRIS tinklo istorija pateikta priedo 1.1 skirsnyje.

ECRIS – tai decentralizuota sistema, kurioje visos valstybės narės turi būti sujungtos tarpusavyje. Bendras galimas jungčių skaičius tokioje sistemoje yra 756 (27*28). Nors dabar prie ECRIS yra prisijungusios visos valstybės narės, **nė viena iš jų nesikeičia informacija per ECRIS su visomis likusiomis 27 valstybėmis narėmis**.

Toliau pateiktoje lentelėje ties kiekviena valstybe nare nurodytas 2017 m. balandžio mėn. buvusių jungčių skaičius.

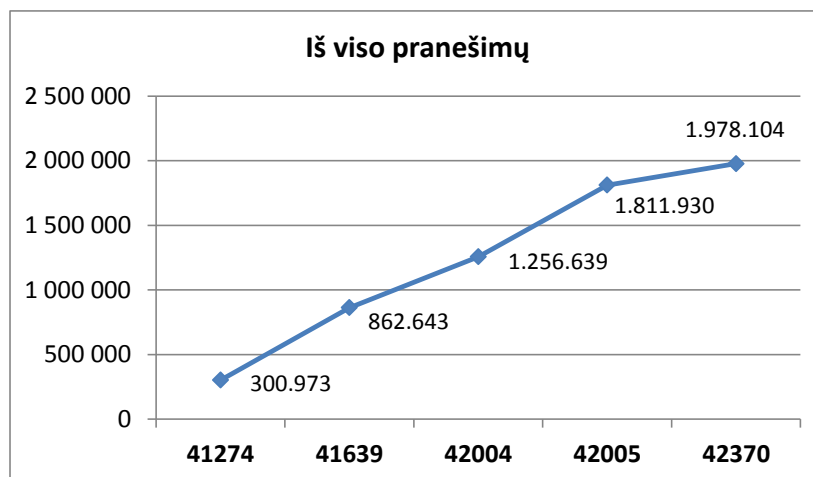
2012 m. ECRIS sistemoje buvo 173 jungtys iš 756 galimų (esant 28 VN). 2016 m. pabaigoje, penktaisiais sistemos veikimo metais, buvo nustatytos 575 jungtys, ir tai buvo **76 proc. visų galimų jungčių** ir 88 proc. veikiančių jungčių (tuo metu Slovėnija ir Portugalija dar nebuvo prisijungusios prie ECRIS). Priedo 1.1 skirsnyje apibūdinta, kaip laikui bėgant keitėsi jungčių skaičius.

2017 m. keturios valstybės narės (Austrija, Ispanija, Jungtinė Karalystė ir Airija) turėjo daugiausiai veikiančių jungčių (26).

Todėl galutinis tikslas – kad kiekviena valstybė narė būtų prisijungusi prie ir keistųsi informacija per ECRIS su visomis kitomis valstybėmis narėmis – dar nepasiektas.

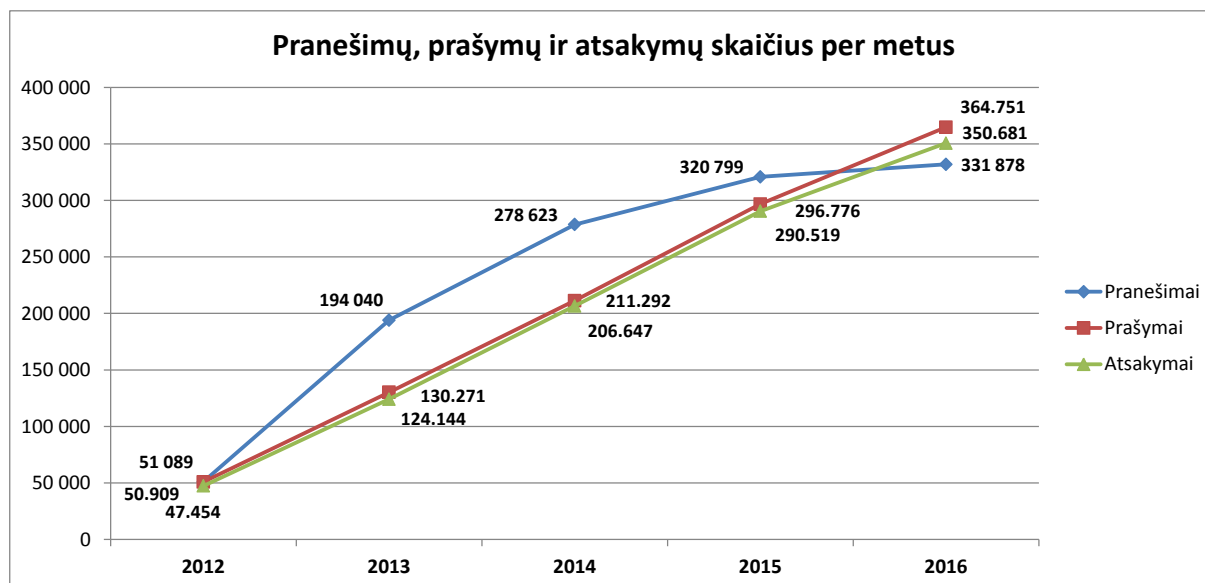
3.2. Bendras pranešimų, kuriais apsieista, skaičius

Toliau pateiktame grafike parodytas sparčiai augantis metinis pranešimų, kuriais keitėsi tarpusavyje sujungtos valstybės narės, skaičius nuo to laiko, kai 2012 m. balandžio mėn. ECRIS pradėjo veikti, iki 2016 m. gruodžio 31 d. Analizuojant 2012 m. duomenis, reikėtų turėti omenyje, kad tais metais buvo tik 8 veiklos mėnesiai.

Palyginti su 300 000 pranešimų, kuriais iki 2012 m. pabaigos apsikeitė visos prisijungusios valstybės narės, 2016 m. gauta **2 mln. pranešimų (vidurkis – 165 000 pranešimų per mėnesį)**. Į šį skaičių įtraukti visų rūšių pranešimai: pranešimai, atnaujinimai, prašymai, atsakymai, atsisakymai, kiti atsakymai, keitimasis papildoma informacija ir kt.

Toliau pateiktame grafike pateikiamos pranešimų, prašymų ir atsakymų į prašymus tendencijos per penkerius ECRIS veikimo metus. Šiuo atveju atsižvelgta tik į pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius, neatnaujinant informacijos. Atsakymai apima atsakymus į prašymus, prašymų atmetimus ir kitus atsakymus⁹.

Šiuo metu kasmet kiekvienos kategorijos pranešimų, prašymų ir atsakymų į prašymus pateikiama apie **350 000**.

Nuo 2014 m., kai tarpusavyje buvo sujungtos 25 valstybės narės, **pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius skaičius laipsniškai nusistovėjo** po pradinio didelio

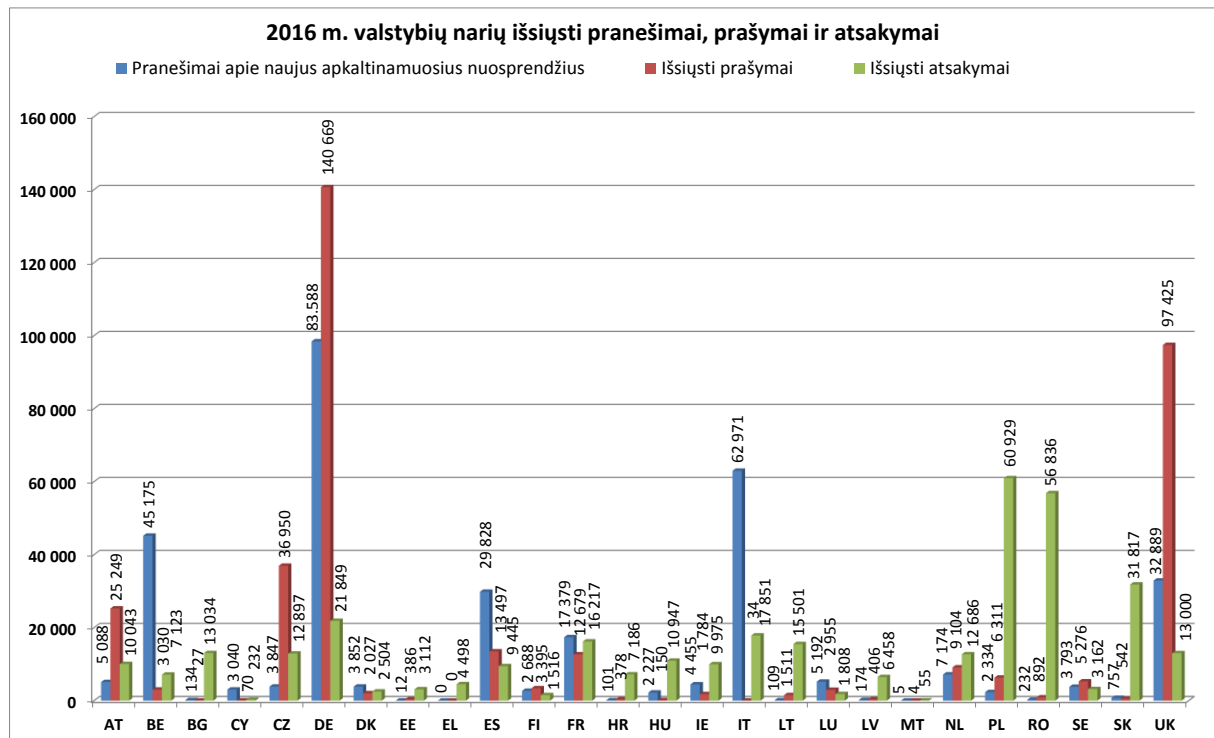
⁹ Kiti atsakymai – tai, pavyzdžiui, atsakymai dėl daugelio nustatytų asmenų, kai asmuo nėra prašomosios valstybės narės pilietis ir kt.

augimo, kuris atitiko naujų valstybių narių prisijungimą prie tinklo ir naujų jungčių atsiradimą. Numatoma, kad šis skaičius toliau augs, neatsižvelgiant į nuosprendžių rodiklį, kai tarpusavio jungčių rodiklis bus 100 proc.

Tačiau **sparčiai daugėja prašymų pateikti informaciją** ir susijusių atsakymų į prašymus. Tai yra teigiamas valstybių narių informuotumo didėjimo požymis, kai jos yra geriau informuojamos apie poreikį naudoti ECRIS prašant informacijos baudžiamajame procese, kad būtų galima atsižvelgti į ankstesnę teistumą, laikantis Pamatinio sprendimo 2008/675/TVR. Be to, prie šios teigiamos tendencijos prisideda didėjantis prašymų pateikti informaciją kitais tikslais nei baudžiamasis procesas (pvz., dėl darbo, visų pirma kalbant apie pareigas, susijusias su reguliariais kontaktais su vaikais pagal Direktyvą 2011/93/ES) skaičius.

3.3. Pranešimų, prašymų ir atsakymų skaičius pagal valstybę narę

Toliau pateiktame grafike parodytas išsiųstų pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius, išsiųstų prašymų pateikti informaciją ir išsiųstų atsakymų visoms tarpusavyje sujungtoms valstybėms narėms skaičius 2016 m. Dėl 2014 ir 2015 m. žr. priedo 1.2 skirsnį.

Aktyviausios valstybės narės, kalbant apie bendrą išsiųstų šių trijų rūšių pranešimų skaičių¹⁰, buvo:

2016 m.: Vokietija (24,9 proc.), Jungtinė Karalystė (13,7 proc.), Italija (7,7 proc.), Lenkija (6,6 proc.) ir Rumunija (5,5 proc.).

2015 m.: Vokietija (25,6 proc.), Jungtinė Karalystė (14,7 proc.), Italija (9,1 proc.), Lenkija (7,0 proc.) ir Rumunija (5,6 proc.).

¹⁰ Žr. priedo 1.2 skirsnį, kuriame pateikta lyginamoji lentelė, nurodant aktyviausias valstybes nares, kurios išsiuntė daugiausiai pranešimų, prašymų ir atsakymų (atskirai pagal kategorijas).

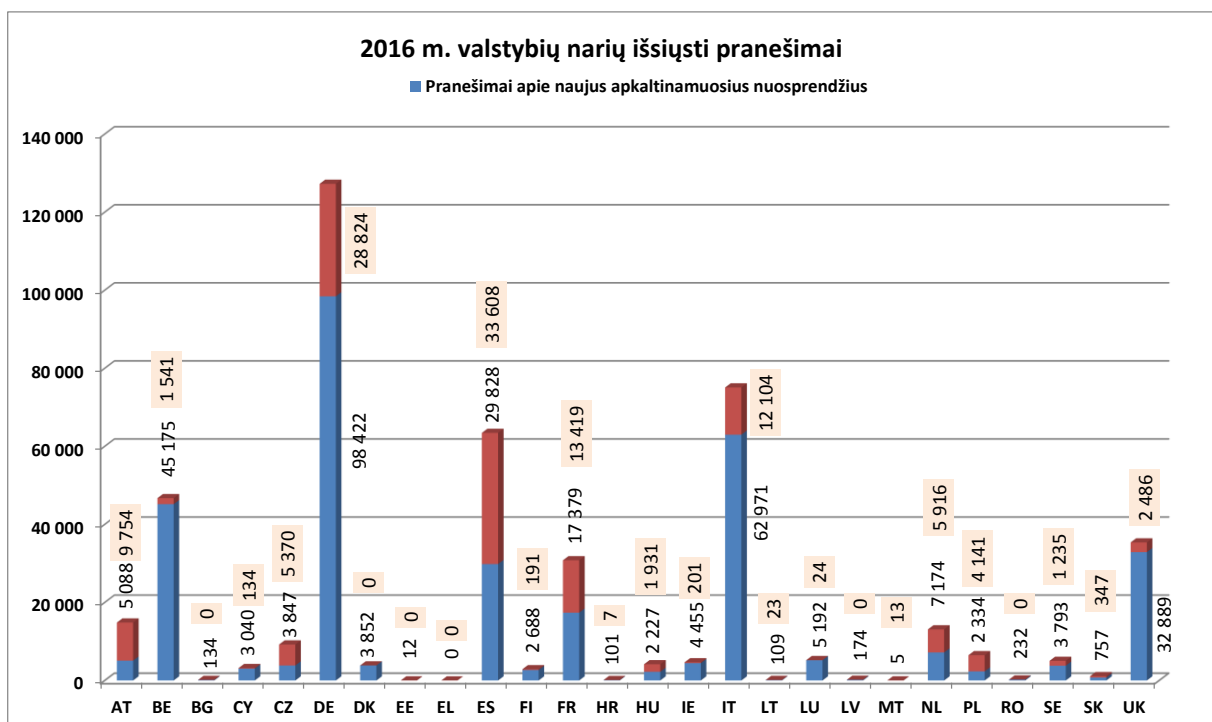
2014 m.: Vokietija (28,7 proc.), Italija (10,9 proc.), Jungtinė Karalystė (9,7 proc.), Prancūzija (8,3 proc.) ir Lenkija (6,8 proc.).

Šie skaičiai rodo **reikšmingus valstybių narių veiklos ECRIS ir darbo krūvio skirtumus**.

Kai kurios valstybės narės, kaip antai Vokietija, Jungtinė Karalystė, Austrija, o 2016 m. taip pat Čekija, prašo informacijos daug daugiau kartų nei jų pačių prašoma pateikti informaciją. Kitos valstybės narės dažniausiai susiduria su dideliu krūviu atsakydamos į prašymus, tačiau pačios rečiau juos siunčia: Lenkija, Rumunija, Slovakija, Lietuva, Italija, Bulgarija, Latvija, Vengrija, Kroatija, Airija, Graikija, Estija. Darbo krūvis kai kurioms kitoms valstybėms narėms susidaro daugiausia dėl pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius siuntimo pažeidėjo pilietybės valstybei narei, nors jos pačios siunčia mažiau prašymų: Italija, Belgija, Ispanija, Prancūzija, Kipras.

3.4. Pranešimai

Toliau pateiktame grafike parodytas prisijungusių valstybių narių 2016 m. išsiųstų pranešimų kiekis pagal pranešimus apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir pranešimus, kuriais atnaujinami anksčiau išsiųsti pranešimai. Dėl 2014 ir 2015 m. žr. priedo 1.3 skirsnį.

Valstybių narių išsiųstų pranešimų skaičius labai skiriasi: nuo beveik 100 000 (Vokietija) iki 0 pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius (Graikija) per metus. Analizuojant šiuos pokyčius, iš esmės reikia atsižvelgti į du veiksnius: šalies dydį ir apkaltinamųjų nuosprendžių dėl kitų valstybių narių piliečių (toliau – gyventojai, kurie nėra ES piliečiai) skaičių. Išsami atskirų valstybių narių statistinių duomenų analizė pateikta priedo 2 skirsnyje.

Aktyviausios valstybės narės, siunčiančios pranešimus apie naujus nuosprendžius buvo:

2016 m.: **Vokietija** (29,7 proc.), **Italija** (19,0 proc.), **Belgija** (13,6 proc.), **Jungtinė Karalystė** (9,9 proc.), **Ispanija** (9,0 proc.) ir **Prancūzija** (5,2 proc.).

2015 m.: **Vokietija** (28,7 proc.), **Italija** (19,8 proc.), **Belgija** (12,5 proc.), **Jungtinė Karalystė** (11,4 proc.), **Prancūzija** (6,3 proc.) ir **Ispanija** (5,9 proc.)

2014 m.: **Vokietija** (30,0 proc.), **Italija** (20,8 proc.), **Prancūzija** (11,2 proc.), **Belgija** (8,4 proc.), **Jungtinė Karalystė** (7,9 proc.) ir **Ispanija** (5,8 proc.).

Atsižvelgiant į visus išsiųstus pranešimus, įskaitant atnaujintą informaciją, minėta klasifikacija atrodo gana panašiai, tačiau **Ispanija** 2016 m. pakyla į trečiąją vietą, nors 2014 ir 2015 m. ji buvo ketvirta.

2016 m. **išsiųstų pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius ir atnaujintą informaciją vidutiniškai buvo atitinkamai 73,2 proc. ir 26,8 proc.** Dėl 2014 ir 2015 m. žr. priedo 1.3 skirsnį. **Ši dalis valstybėse narėse smarkiai skiriasi** kai kuriais atvejais atnaujinimų yra dukart daugiau nei pranešimų (pvz., Austrija, Lenkija) arba šių kategorijų pranešimų skaičius beveik vienodas (pvz., Ispanija, Nyderlandai), dar kitais atvejais atnaujinimai sudaro tik nedidelę visų pranešimų dalį (pvz., Belgija, Jungtinė Karalystė). Kalbant apie Vokietiją, kuri išsiunčia daugiausiai visų kategorijų pranešimų, atnaujinimai sudaro apie 22 proc. visų išsiųstų pranešimų.

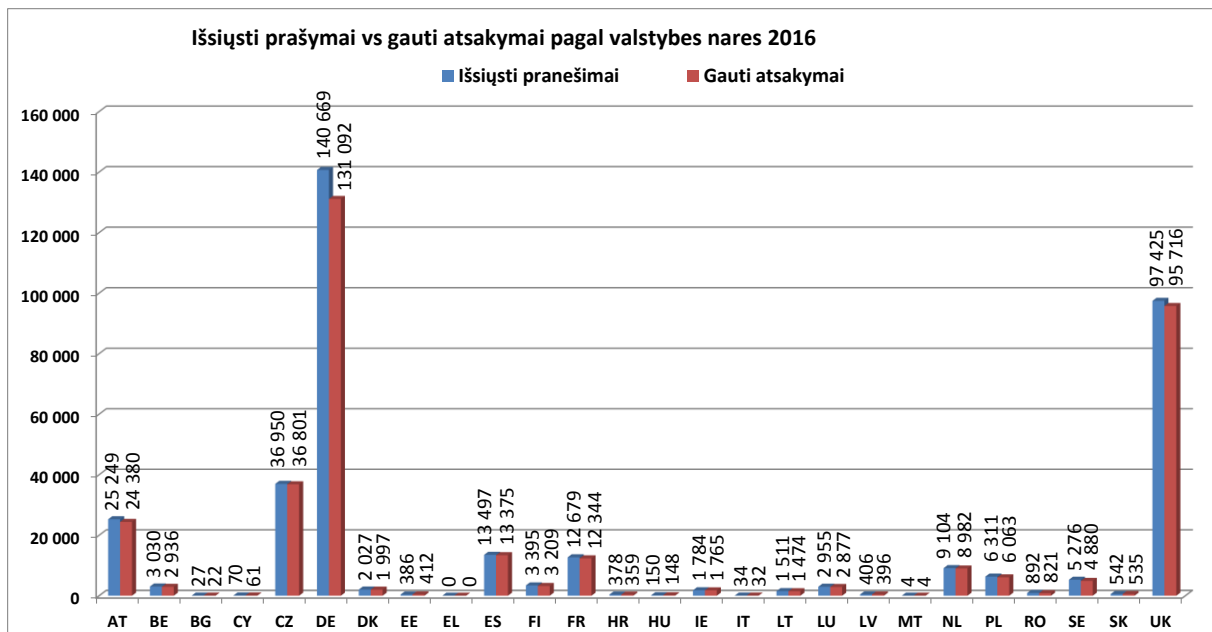
Šiuo atveju išsamiai išanalizavus statistinius duomenis, nustatytos dvi problemos.

Pirma, kai kurios valstybės narės **visai nesiunčia pranešimų apie naujus apkaltinamuosius nuosprendžius** (Graikija) **arba siunčia labai mažai** tokių pranešimų dėl savo gyventojų, kurie nėra ES piliečiai (2016 m.: Bulgarija, Estija, Kroatija, Lietuva, Latvija, Malta, Rumunija; 2015 m.: Bulgarija, Estija, Latvija, Kroatija, Lietuva; 2014 m.: Bulgarija, Estija, Kroatija, Lietuva, Latvija, Rumunija, Slovakija). Todėl šie apkaltinamieji nuosprendžiai, apie kuriuos nepranešta, pilietybės valstybėje narėje (-ėse) nebuvo užregistruoti ir pažeidėjai gali išvengti savo nusikalstamos praeities pasekmių.

Antra, kai kurios valstybės narės visai **nesiunčia atnaujintos informacijos** apie anksčiau išsiųstus pranešimus (2016 m.: Bulgarija, Danija, Estija, Graikija, Latvija, Rumunija; 2015 m.: Bulgarija, Danija, Suomija, Graikija; 2014 m.: Danija, Estija, Suomija, Graikija, Kroatija, Rumunija) arba **siunčia mažai** tokių pranešimų (2016 m.: Kroatija, Lietuva, Liuksemburgas; 2015 m.: Estija, Kroatija, Lietuva, Liuksemburgas, Latvija, Rumunija; 2014 m.: Bulgarija, Vengrija, Airija, Lietuva, Liuksemburgas, Latvija, Slovakija). Jei nuosprendį priėmusi valstybė narė nesiunčia atnaujintos informacijos, pilietybės valstybėje narėje tvarkoma ir platinama neatnaujinta ir nepatikima informacija.

3.5. Prašymai pateikti informaciją

Toliau pateiktame grafike lyginamas 2016 m. visų prisijungusių valstybių narių išsiųstų prašymų pateikti informaciją skaičius ir į šiuos prašymus pateiktų atsakymų skaičius. Dėl 2014 ir 2015 m. žr. priedo 1.4 skirsnį.

Išsiųstų prašymų pateikti informaciją kiekis valstybėse narėse labai skiriasi (nuo 140 000 (Vokietija) iki nė vieno prašymo (Graikija) per metus). Pagrindinis veiksnys, į kurį reikia atsižvelgt analizuojant šiuos skirtumus, yra konkrečioje valstybėje narėje gyvenančių kitų valstybių narių piliečių skaičius.

Aktyviausios valstybės narės pagal išsiųstus prašymus buvo:

2016 m.: **Vokietija** (38,6 proc.), **Jungtinė Karalystė** (26,7 proc.), **Čekija** (10,1 proc.), **Austrija** (6,9 proc.), **Ispanija** (3,7 proc.) ir **Prancūzija** (3,5 proc.)

2015 m.: **Vokietija** (40,0 proc.), **Jungtinė Karalystė** (29,4 proc.), **Austrija** (8,2 proc.), **Prancūzija** (4,5 proc.), **Ispanija** (4,0 proc.) ir **Čekija** (3,3 proc.)

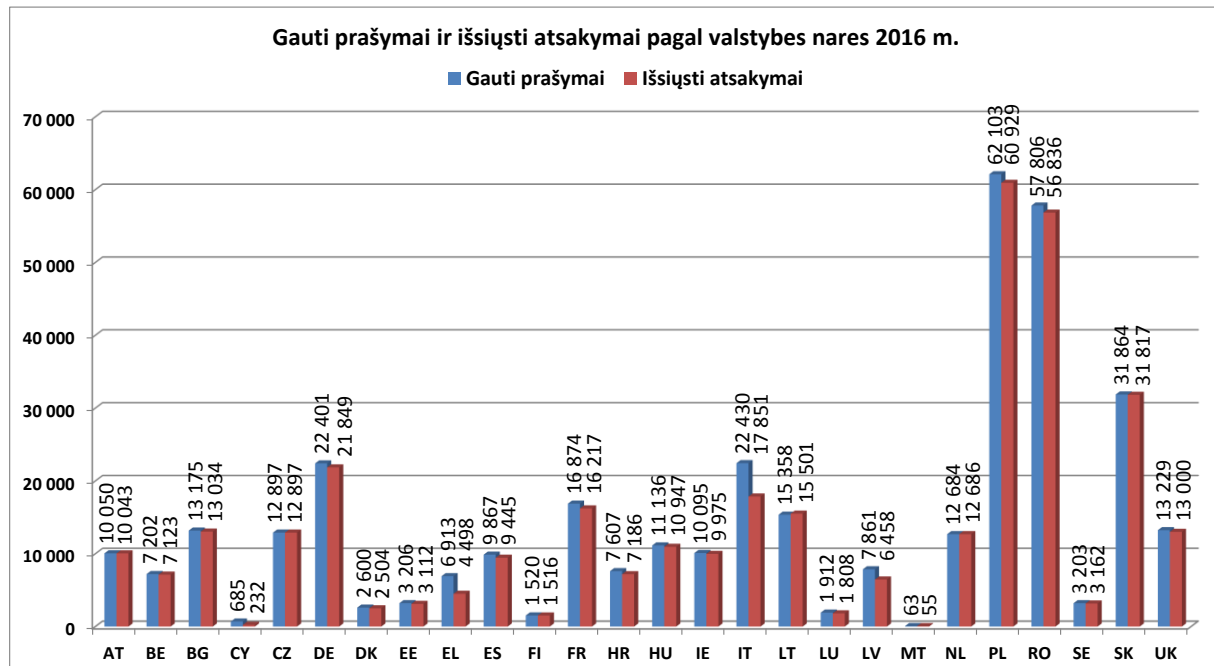
2014 m.: **Vokietija** (45,3 proc.), **Jungtinė Karalystė** (18,7 proc.), **Austrija** (13,7 proc.), **Prancūzija** (7,6 proc.), **Čekija** (4,1 proc.) ir **Nyderlandai** (2,8 proc.)

Kai kurios valstybės narės **visai nesiunčia prašymų** (Graikija) arba **siunčia mažai prašymų dėl jų gyventojų, kurie nėra ES piliečiai** (2016 m.: Bulgarija, Kipras, Vengrija, Italija, Malta, Estija, Kroatija, Latvija, Rumunija, Slovakija; 2015 m.: Bulgarija, Vengrija, Italija, Estija, Kroatija, Latvija, Rumunija, Kipras, Slovakija; 2014 m.: Bulgarija, Estija, Kroatija, Vengrija, Italija, Latvija, Kipras, Slovakija). Dėl to baudžiamųjų bylų teismai gali priimti nuosprendžius nežinodami apie kitose valstybėse narėse priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius, priešingai, nei nustatyta Pamatinio sprendimo 21008/765/TVR reikalavimuose, kad, nagrinėjant naują baudžiamąją bylą, reikia atsižvelgti į ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius. Be to, sumažės prašymų išduoti teistumo pažymas kitais tikslais nei dėl baudžiamojo proceso, pavyzdžiui, dėl darbo, prevencinis poveikis.

Iš pirmiau pateiktų duomenų taip pat galima daryti išvadą, kad **atsakoma ne į visus prašymus pateikti informaciją**. Dauguma atvejų gautų atsakymų yra šiek tiek mažiau nei išsiųstų prašymų; **2016 m.** šis skirtumas vidutiniškai buvo **apie 3,9 proc.** Kalbant apie valstybes nares, kurios aktyviausiai siuntė prašymus, į 7 proc. Vokietijos prašymų (9 577), 4 proc. Austrijos prašymų (869) ir 2 proc. Jungtinės Karalystės prašymų (1 709), išsiųstų 2016 m., nebuvo atsakyta.

3.6. Atsakymai į prašymus

Toliau pateiktame grafike parodytas visų prisijungusių valstybių narių 2016 m. išsiųstų atsakymų skaičius, palyginti su jų gautų atitinkamų prašymų pateikti informaciją skaičiumi. Dėl 2014 ir 2015 m. žr. priedo 1.5 skirsnį.

Gautų prašymų ir pagal juos išsiųstų atsakymų kiekis valstybėse narėse smarkiai skiriasi (nuo 62 000 (Lenkija) iki 63 prašymų (Malta) per metus). Analizuojant šiuos skirtumus, iš esmės reikia atsižvelgti į du veiksnius: bendrą gyventojų skaičių valstybėje narėje ir kitose valstybėse narėse gyvenančių jos piliečių skaičių. Išsami atskirų valstybių narių statistinių duomenų analizė pateikta priedo 2 skirsnyje.

Valstybės narės, gavusios daugiausiai prašymų pateikti informaciją ir todėl atsakiusios į daugiausiai prašymų absoliučiais skaičiais (nebūtinai daugiausiai proporcingai gautų prašymų skaičiui) buvo:

2016 m.: **Lenkija** (17,4 proc. visų atsakymų), **Rumunija** (16,2 proc.), **Slovakija** (9,1 proc.), **Vokietija** (6,2 proc.), **Italija** (5,1 proc.) ir **Prancūzija** (4,6 proc.)

2015 m.: **Lenkija** (18,9 proc.), **Rumunija** (17,9 proc.), **Vokietija** (7,5 proc.), **Italija** (6,5 proc.), **Lietuva** (5,2 proc.) ir **Prancūzija** (4,9 proc.)

2014 m.: **Lenkija** (20,0 proc.), **Rumunija** (13,0 proc.), **Vokietija** (9,9 proc.), **Italija** (8,5 proc.), **Prancūzija** (5,2 proc.) ir **Lietuva** (5,0 proc.)

Nors apskritai visos valstybės narės atsako į prašymus, **atsakoma ne į visus prašymus pateikti informaciją**. Daugeliu atvejų išsiųstų atsakymų yra šiek tiek mažiau nei gautų prašymų pateikti informaciją; **2016 m. vidurkis buvo apie 3,9 proc.**

Kalbant apie valstybes nares, 2016 m. gavusias daugiausiai prašymų, Italija neatsakė į 20,4 proc. gautų prašymų (5 579), Prancūzija – į 3,9 proc. (657) gautų prašymų, Vokietija – į 2,5 proc. gautų prašymų (552), Lenkija – į 1,9 proc. gautų prašymų (1 174), Rumunija – į 1,7 proc. gautų prašymų (970), o Slovakija – į 0,1 proc. gautų prašymų (47).

2016 m. daugiausiai prašymų gavusios ir neatsakiusios valstybės narės buvo: Kipras (66,1 proc. nuo gautų prašymų skaičiaus), Graikija (34,9 proc.), Italija (20,4 proc.) ir Latvija (17,8 proc.).

3.7. Atsakymai, pateikti nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų

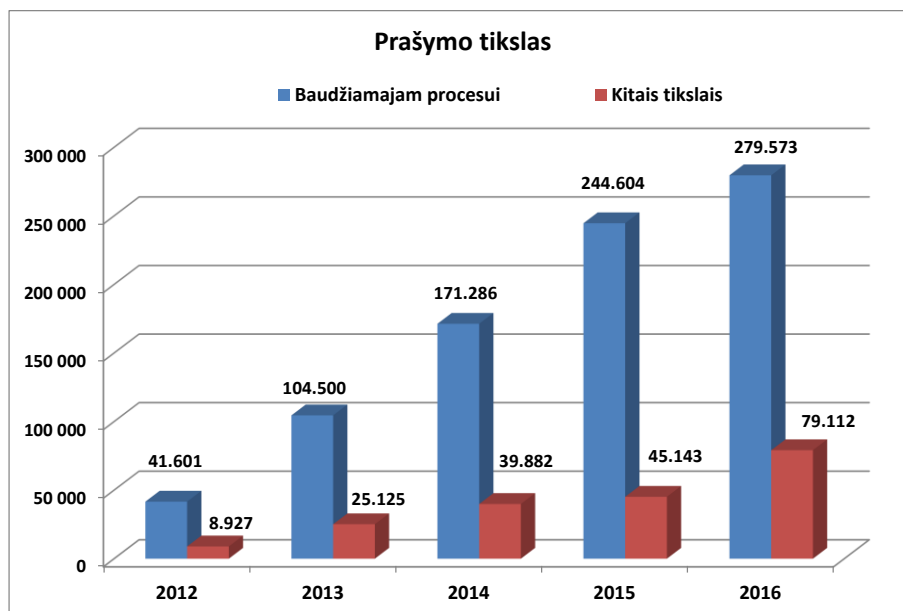
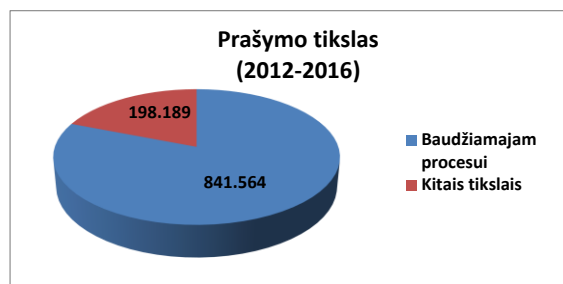
Kita problema yra tai, kad į kai kuriuos prašymus neatsakoma per teisės aktuose nustatytą terminą. Toliau pateiktoje lentelėje apžvelgiami visų valstybių narių atsakymai, 2016 m. pateikti nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų.

VN	Gauti prašymai	Prašymai, į kuriuos per nustatytą terminą neatsakyta	% gautų prašymų	Pasibaigus terminui išsiųsti atsakymai	% gautų prašymų
AT	10 050	1	0.01%	0	0.00%
BE	7 202	44	0.61%	62	0.86%
BG	13 175	41	0.31%	36	0.27%
CY	685	16	2.34%	134	19.56%
CZ	12 897	0	0.00%	0	0.00%
DE	22 401	500	2.23%	106	0.47%
DK	2 600	82	3.15%	1	0.04%
EE	3 206	656	20.46%	0	0.00%
ES	9 867	46	0.47%	0	0.00%
FI	1 520	326	21.45%	1	0.07%
FR	16 874	506	3.00%	8	0.05%
UK	13 229	196	1.48%	174	1.32%
EL	6 913	1 944	28.12%	24	0.35%
HR	7 607	0	0.00%	43	0.57%
HU	11 136	0	0.00%	138	1.24%
IE	10 095	7	0.07%	2 153	21.33%
IT	22 430	1 184	5.28%	0	0.00%
LT	15 358	13	0.08%	4 198	27.33%
LU	1 912	19	0.99%	0	0.00%
LV	7 861	87	1.11%	0	0.00%
MT	63	0	0.00%	2	3.17%
NL	12 684	0	0.00%	13	0.10%
PL	62 103	1 944	3.13%	3 056	4.92%
RO	57 806	5 363	9.28%	3 535	6.12%
SE	3 203	1	0.03%	118	3.68%
SK	31 864	1	0.00%	8	0.03%
IŠ VISO	364 741	12 977	3.56%	13 810	3.79%

2016 m. per teisės aktuose nustatytą terminą nebuvo atsakyta į maždaug 13 000 prašymų. Tai sudaro 3,6 proc. visų prašymų. Valstybės narės, turėjusios daugiausia sunkumų dėl terminų laikymosi, buvo: Graikija (per nustatytą terminą neatsakyta į 28,1 proc. prašymų), Suomija (21,5 proc.), Estija (20,5 proc.), Rumunija (9,3 proc.) ir Italija (5,28 proc.). Kalbant apie atsakymus, išsiųstus pasibaigus teisės aktuose nustatytam terminui, pasibaigus nustatytam terminui buvo išsiųsta 27,33 proc. Lietuvos atsakymų (4 198), 21,33 proc. Airijos atsakymų (2 153), 19,56 proc. Kipro atsakymų (134), 6,12 proc. Rumunijos atsakymų (3 535) ir 4,92 proc. Lenkijos atsakymų (3 056).

3.8. Prašymai dėl baudžiamojo proceso ir kitais tikslais

Toliau pateiktuose grafikuose pavaizduota prašymų, pateiktų dėl baudžiamojo proceso, ir prašymų, pateiktų su baudžiamuoju procesu nesusijusiais tikslais, proporcija 2012–2016 m.

ECRIS veikimo laikotarpiu vidutiniškai **81 proc.** visų prašymų buvo pateikta **dėl baudžiamojo proceso**, o 19 proc. – **kitais tikslais**. 2016 m. **kitais tikslais** pateikta **79 000 prašymų**.

2012–2014 m. kitais tikslais pateiktų prašymų procentinė dalis nesikeitė. 2016 m. padidėjimą iki 22 proc. daugiausia lėmė tai, kad įgyvendinant **Direktyvą 2011/93/ES** teikta daugiau prašymų, pateikiamų dėl įdarbinimo profesinei ar organizuotai savanoriškai **veiklai, susijusiai su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais**. 2016 m. tokių prašymų buvo beveik 8 000, arba 10 proc. visų kitais tikslais pateiktų prašymų. Palyginimui, 2012 m. šių prašymų buvo labai nedaug (7 prašymai).

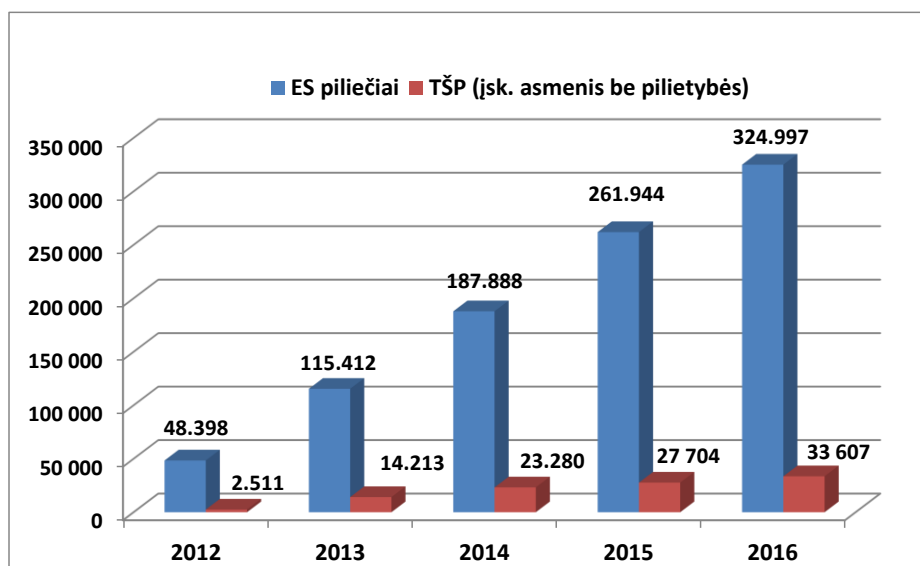
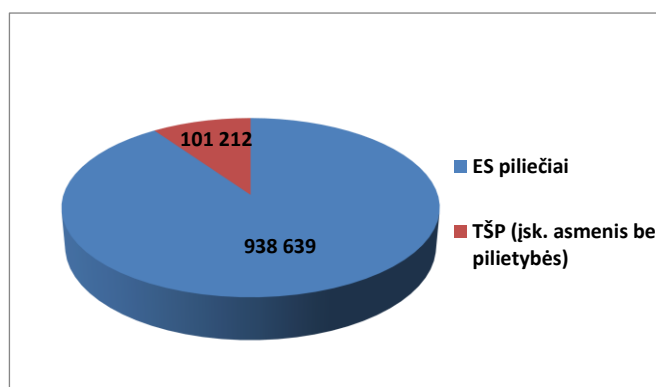
2016 m. daugumą prašymų su baudžiamuoju procesu nesusijusiais tikslais pateikė **pavieniai** asmenys, **siekdami gauti informacijos apie jiems paskelbtus nuosprendžius baudžiamosiose bylose** (68 proc. visų kitais tikslais pateiktų prašymų ir 15 proc. visų pateiktų prašymų). Kiti prašymai daugiausia buvo susiję su kompetentingos administracinės institucijos prašymu nebaudžiamojoje byloje (14 proc. kitais tikslais pateiktų prašymų ir 3,1 proc. visų pateiktų prašymų), prašymai dėl įdarbinimo pagal Direktyvą 2011/93/ES (atitinkamai 9,9 proc. ir 2,2 proc.) ir prašymai gauti leidimą ginklui (atitinkamai 3,5 proc. ir 0,8 proc.).

Prašymai, pateikti svarbiu tikslu gauti kitos šalies pilietybę, sudarė vos apie 1,4 proc. visų kitais tikslais pateiktų prašymų ir 0,3 proc. visų prašymų.

Daugiau informacijos apie įvairiais tikslais pateiktų prašymų skaičių 2014–2016 m. pateikta priedo 1.6 skirsnyje.

3.9. Prašymai dėl ES piliečių ir TŠP

Toliau pateiktame grafike parodyta prašymų dėl ES piliečių ir TŠP dalis kiekvienais metais¹¹ ir vidutiniškai per visą ECRIS veikimo laiką.

Vidutiniškai **90 proc.** visų prašymų susiję su **ES piliečiais** ir apie **10 proc.** – su **TŠP**. Prašymų dėl asmenų be pilietybės dalis yra labai nedidelė (0,03 proc.).

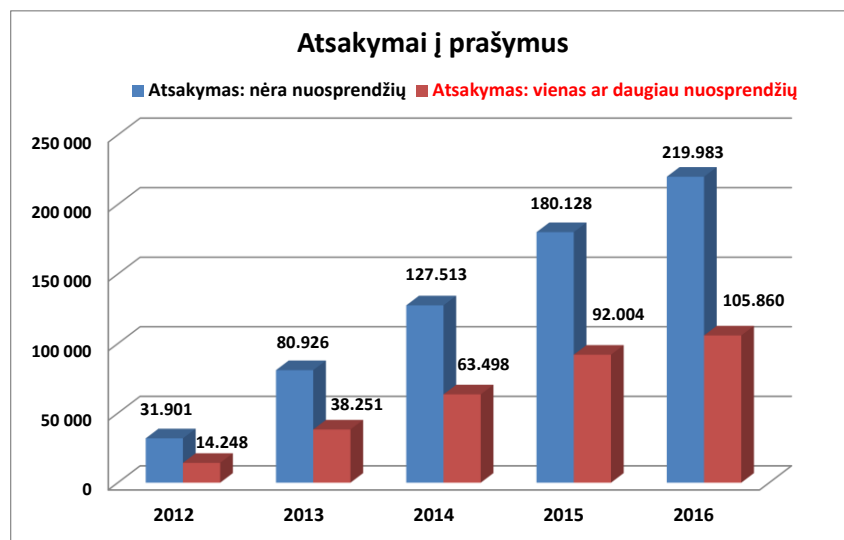
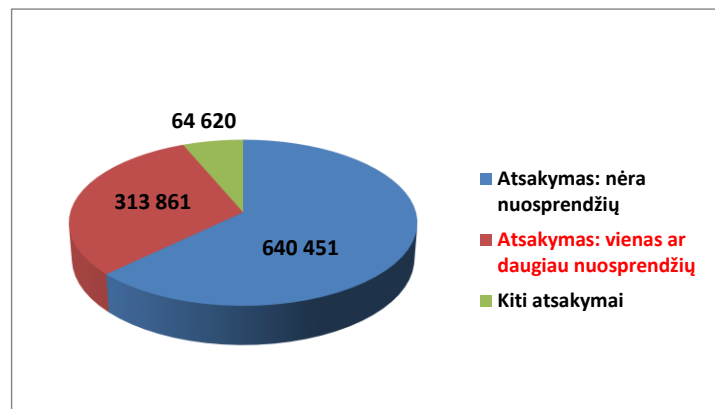
Pirmaisiais ECRIS veikimo metais prašymų dėl TŠP procentinė dalis buvo labai maža (5 proc.). 2013 m. ši procentinė dalis padvigubėjo ir nuo tada nesikeitė. 2016 m. **prašymų pateikti informaciją dėl TŠP** pateikta **daugiau kaip 33 000**.

Komisijos pasiūlytais papildomais teisės aktais ir šia ataskaita ECRIS sistema bus pagerinta TŠP atžvilgiu, sukuriant specialią centralizuotą sistemą, kuri leistų veiksmingai nustatyti valstybę narę (-es), turinčią (-as) informaciją apie TŠP nuosprendžius baudžiamosiose bylose. Tikimasi, kad įdiegus šią priemonę prašymų dėl TŠP gerokai padaugės.

3.10. Atsakymai, kuriuose pateikiama informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius

¹¹ Taip pat žr. priedo 1.7 skirsnio lentelę.

Toliau esančiuose grafikuose pateikta informacija apie atsakymų į prašymus, kuriuose nurodytas vienas ar keli apkaltinamieji nuosprendžiai, dalis, atsakymai, kuriuose apkaltinamieji nuosprendžiai nenurodyti ir kiti atsakymai pagal metus¹², taip pat vidutinis atsakymų skaičius ECRIS veikimo laikotarpiu.

Nuo pat pirmųjų ECRIS veikimo metų **31 proc. atsakymų buvo pateikta informacija apie ankstesnius apkaltinamuosius nuosprendžius**. Tai reiškia, kad 31 proc. atvejų atitinkamas asmuo jau buvo kartą ar kelis kartus teistas, ir tai įrodo, kad ECRIS yra vertinga priemonė gauti informaciją apie baudžiamosiose bylose priimtus nuosprendžius. **2016 m. šių atsakymų, kuriuose pateikta informacija apie apkaltinamuosius nuosprendžius, buvo daugiau kaip 105 000**. Per pastaruosius penkerius metus atsakymų, kuriuose nebuvo pateikta informacijos apie apkaltinamuosius nuosprendžius, vidutiniškai buvo 63 proc., o kitų atsakymų – 6 proc.

¹² Žr. 9 išnašą. Taip pat žr. priedo 1.8 skirsnyje esančią lentelę.